

HAGELSKÆR GRØFT NR. 15

0.0 ALMINDELIGE BESTEMMELSER

De "Almindelige bestemmelser" gælder generelt for samtlige kommunevandløb i Ikast kommune med afløb til Fjederholt Å/Skjern Å, Karup Å og til Storåen incl. grænsevandløbene. Opmærksomheden henledes på, at der i afsnittet "Særlige bestemmelser" i de enkelte regulativer kan være optaget såvel supplerende bestemmelser som ændrede bestemmelser.

0.1 Administrative bestemmelser

1. Vandløbenes vedligeholdelse påhviler kommunalbestyrelsen. Det gælder dog ikke fornyelser af rørlagte strækninger.
2. I tilfælde af hel eller delvis omlægning af rørledninger behandles sagen af kommunalbestyrelsen som reguleringssag.
3. Bygværker - som styrt, stryg og skråningssikringer - der er udført af hensyn til vandløbene, vedligeholdes som dele af vandløbene.

Vedligeholdelse af øvrige bygværker - broer, stemmeværker, overkørsler og vandingsanlæg, dræn m.v. - påhviler de respektive ejere eller brugere. Ejerne eller brugerne har pligt til at optage den slam, grøde m.v., der samler sig ved bygværkerne, jfr. "Lov om vandløb" § 27, stk. 4.

Bygværker, der ikke vedligeholdes forsvarligt, kan fjernes eller istandsættes på vandløbsmyndighedens foranstaltning og på ejerens bekostning.

Ved etablering af broer og overkørsler skal vandsluget være 30 % større end regulativmæssig bundbredde på de aktuelle steder. Rørbroer skal desuden placeres så mindst 1/10 af rørdiameteren ligger under regulativmæssig bund.

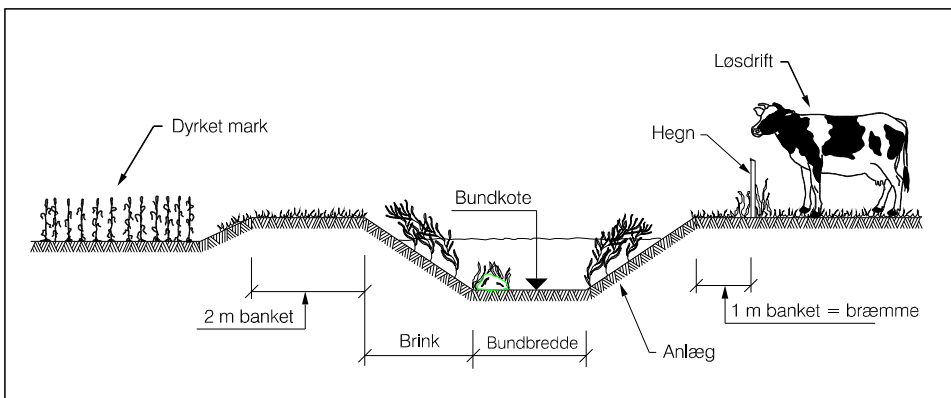
4. Vegetationen på skråninger langs vandløbene vil normalt kun blive beskåret 1 gang om året og kun i det omfang, den hæmmer vandets frie løb.
5. Ved alle styrt og stemmeværker skal der, i henhold til Fiskeriministeriets bekendtgørelse nr. 657 af 7. juli 1994, af brugeren være anbragt ålepas i perioden 1. april til 31. oktober.

Eksisterende styrt kan ombygges til stryg, for at forbedre passagemulighederne for fisk. Ombygningen må ikke give anledning til forringelser i afløbsforholdene op- og nedstrøms strygene. Ved evt. reparation bør styrtene ombygges til stryg.

Efter aftale med lodsejerne kan der udlægges sten og gydegrus i vandløbene for at forbedre de fysiske forhold. En sådan udlægning må dog ikke give anledning til forringede afløbsforhold.

0.2 Bredejerforhold

1. På 2,0 m brede banketter langs vandløbenes øverste kant i landzone (se figur 1) må der ikke foretages dyrkning, jordbearbejdning eller anbringes hegn (jfr. dog pkt. 3).

Figur 1 Principskitse for banketbredder i landzone.

2. Ejere og brugerne af de ejendomme, som grænser op til vandløbene, har pligt til at tåle de fornødne vedligeholdelsesarbejder, herunder transport af materialer og maskiner.

Arbejdsbæltet bliver normalt ikke bredere end 8 m. Bygninger, bygværker, faste hegn, beplantninger, udgravninger og lignende anlæg af blivende art, må fremtidig ikke anbringes nærmere end 8 m fra vandløbenes øverste kant uden kommunalbestyrelsens tilladelse. Tilladelse kan dog normalt ikke gives nærmere end til 3 meter fra vandløbenes øverste kant.

For rørlagte strækninger gælder, at bygninger, bygværker, faste hegn, beplantninger, udgravninger og lignende anlæg af blivende art, normalt ikke må anbringes nærmere end 3 meter fra rørledningens midte.

3. Arealer, som grænser op til vandløbene, må ikke uden kommunalbestyrelsens tilladelse benyttes til løsdrift, medmindre der sættes forsvarligt hegn langs med og mindst 1 m fra vandløbenes øverste kant.

Af hensyn til vedligeholdelsesarbejdet har ejerne pligt til at fjerne hegn m.v. langs med vandløbene jfr. pkt. 2 og 3. Dette skal ske senest 2 uger efter, at det er meddelt fra kommunen. Udgifter ved fjernelse af hegn m.v. langs vandløbene påhviler ejerne/brugerne.

4. Skyggegivende træer og buske langs vandløbene må ikke fjernes uden kommunalbestyrelsens godkendelse. For at begrænse grødevæksten kan kommunalbestyrelsen efter aftale med lodsejerne foretage beplantning.

5. I henhold til "Lov om vandløb" § 6 må ingen bortlede vandet fra vandløbene, eller foranledige, at vandstanden i vandløbene forandres eller vandets frie løb hindres. Regulering, herunder rørlægning af vandløbene, må kun finde sted med kommunalbestyrelsens tilladelse.

Uden kommunalbestyrelsens tilladelse må der ikke foretages foranstaltninger, hvorved vandløbenes tilstand kommer i strid med bestemmelserne i det enkelte regulativ, "Lov om vandløb" eller "Lov om naturbeskyttelse".

6. Vandløbene må ikke tilføres faste stoffer, haveaffald, spildevand, okkerholdigt drænspelevand eller andre væsker, der kan forurene vandet eller foranledige aflejringer i vandløbene.

Inden arbejde med trykspuling af dræn påbegyndes, skal kommunens tekniske forvaltning og evt. dambrugsejere i en afstand indtil 6 km nedstrøms arbejdsstedet kontaktes.

Ved trykspuling af dræn skal det okkerholdige vand samles op, og okkeren bundfældes i mindst 1 time, inden det rensede vand ledes ud.

Skyllevandet kan også pumpes op og spredes på markerne, mens spulingen foregår. Der skal da pumpes i minimum 15 min. efter spulingen er ophørt.

7. Ved rensning af rørlagte strækninger, må sedimentet ikke sendes videre til det åbne vandløb, men skal opsamles i brøndene eller i udløbet til det åbne vandløb.
8. Sand, slam og grøde, der ophobes ved stemmeværker og andre bygværker, opsamles af ejeren og må ikke videreføres.
9. Lodsejerne langs vandløbene kan uden tilladelse oppumpe vand fra vandløbene til kreaturvanding med mulepumpe eller vindpumpe. Kommunalbestyrelsen kan give tilladelse til indretning af egentlige vandingssteder. Andet vandindtag må ikke finde sted uden tilladelse efter "Lov om vandforsyning". Ansøgning herom indgives til kommunalbestyrelsen.
10. For at lette vandløbenes vedligeholdelse forsynes tilløb, der nyanlægges eller reguleres, med 8 m brede overkørsler ved udløbet.
11. Vandløbenes afmærkning med kant-/skalapæle må ikke beskadiges eller fjernes. Sker dette, bekostes retableringen af den ansvarlige.
12. Beskadiges vandløbene, diger, bygværker eller andre anlæg ved vandløbene eller foretages foranstaltninger i strid med vandløbsloven, kan kommunalbestyrelsen meddele påbud om genoprettelse af den tidligere tilstand.

Er et påbud ikke efterkommet inden udløbet af en fastsat frist, kan kommunalbestyrelsen foretage det fornødne på den forpligtedes regning, jfr. "Lov om vandløb" §54.

Er der fare for, at betydelig skade kan ske på grund af usædvanlige nedbørsforhold eller andre udefra kommende usædvanlige begivenheder, kan kommunalbestyrelsen foretage det fornødne uden påbud og på den forpligtedes regning, jfr. "Lov om vandløb" § 55.

13. Udløb fra drænledninger skal udføres og vedligeholdes således, at de ikke gør skade på vandløbenes skråninger.

Drænudløbene skal placeres over den i de enkelte regulativer evt. tilladte drændybde eller i en højde på mindst 20 cm over regulativmæssig bund.

Nedstrøms styrt, må udløb ikke placeres nærmere end 20 meter.

14. Anlæg af broer, overkørsler eller lignende og nedlægning af rørledninger, kabler m.v. i vandløbene kræver kommunalbestyrelsens tilladelse.

0.3 Vedligeholdelse

1. Kommunalbestyrelsen afgør, om vandløbenes vedligeholdelse skal udføres i entreprise eller ved egen foranstaltning.
2. Teknisk forvaltning sørger for vedligeholdelse af vandløbene på kommunalbestyrelsens vegne.
3. Vandløbenes vedligeholdelse skal ske på basis af vandløbenes dynamiske skikkelse, således at vandføringsevnen, svarende til den fastsatte skikkelse, ikke forringes.
4. De enkelte vandløb skal vedligeholdes således, at den fysiske tilstand er i overensstemmelse med vandløbets målsætning.
5. Ved tilrettelæggelse af vedligeholdelsesarbejdet skal ulemper, som ejere og brugere skal tåle, jfr. "Lov om vandløb" § 28, søges fordelt ligeligt på begge sider af det enkelte vandløb. Hvor der foretages maskinel grødeskæring flere gange årligt, kan disse foretages fra samme side af vandløbet et år ad gangen.
6. Fyld, der fremkommer ved vandløbenes vedligeholdelse, skal ejere eller brugere af de tilstødende jorde enten fjerne eller sprede i et højst 10 cm tykt lag inden 1. maj.

Det påhviler den enkelte ejer eller bruger selv at undersøge, om der er oplagt fyld. Undlader en ejer eller bruger at fjerne eller sprede fylden, kan kommunalbestyrelsen efter 2 ugers skriftlig varsel lade arbejdet udføre på den pågældendes bekostning.

7. Findes forholdene ved vandløbene utilfredsstillende, herunder vedligeholdelsestilstanden, kan der rettes henvendelse herom til kommunalbestyrelsen.
8. Sker der erosion til skade for vandløbene kan teknisk forvaltning foretage skråningssikring.

0.4 Tilsyn

1. Tilsynet med vandløbene udføres af vandløbsmyndigheden i Ikast kommune og udøves af teknisk forvaltning.

Særlige bestemmelser om tilsyn med det enkelte vandløb fremgår af regulativets afsnit herom.

2. Lodsejere, organisationer eller andre, der ønsker at deltage i et syn, kan træffe aftale herom med teknisk forvaltning.

1.0 GRUNDLAGET FOR REGULATIVET

Følgende vandløb i regulativ for "Storåens tilløb nedstrøms Højris Bro" er optaget som kommunevandløb i Ikast kommune:

Navn	Kommune nr.	Hydraulisk nr.
Ruskær Grøft	1	22-1
Biløb til Ruskær Grøft	2	22-1-1
Kjeldsig Grøft	3	22-2
Biløb til Kjeldsig Grøft	4	22-2-1
Brunbjerg Grøft	5	22-2-2
Malmkær Grøft	6	22-3
Biløb til Malmkær Grøft	7	22-3-1
Tulstrup Bæk	8	22-3-2
Gløskær Grøft	9	22-4
Tulstrup Afledningsgrøft	10	22-5
Midtergrøften	11	22-6
Vester Tulstrup Enggrøft	12	22-7
Smedegård Grøft	14	22-8
Hagelskær Grøft	15	22-9
Suderbæk Grøft	16	22-10-1
Melkær Grøft	17	22-10
Lilleå	19	22-11
Biløb til Lilleå	20	22-11-1
Skovby Bæk	30	22-16

Regulativet er udarbejdet på grundlag af lovbekendtgørelse nr. 404 af 19. maj 1992 om vandløb, bekendtgørelse nr. 49 af 15. februar 1985 om blandt andet regulativer for offentlige vandløb og Vejledning om ændring af bestemmelserne i vandløbslovens § 69 om bræmmer.

Regulativ for "Storåens tilløb nedstrøms Højris Bro" bygger desuden på de faktiske forhold, som er konstateret ved opmåling i perioden maj 1993 - marts 1994.

For såvidt angår tidligere truffede afgørelser og bestemmelser for de pågældende vandløb, henvises til kommunens vandløbsregister.

Dette regulativ er desuden udarbejdet på grundlag af de tidligere regulativer og følgende kendelser m.v.:

- Udskrift af forhandlingsprotokol for landvæsensnævnet for nævnskreds 2 under Ringkjøbing amts landvæsenskommissionsområde II Hammerum herred. Nævnskendelse af d. 13. maj 1969.

- Kendelsesprotokol for landvæsensnævnet for Herning retskreds. Stadfæstet d. 3. august 1977. (Udvidelse af bro over Kjeldsig Grøft).
- Kendelsesprotokol for landvæsensnævnet for Herning retskreds. Stadfæstet d. 27. juni 1979.

Nærværende regulativ erstatter nedenstående tidligere regulativer:

- Regulativ for det mindre, offentlige vandløb Hagelskær Grøft, Ikast sogn, Hammerum Herred, Ringkjøbing Amt. Stadfæstet af Ikast sogneråd d. 2. november 1938.

15.0 HAGELSKÆR GRØFT

15.1 Betegnelse af vandløbet

Regulativet omfatter Hagelskær Grøft, som er tilløb til Højris Å.

Vandløbet er en del af Storåen-systemet, der afvander til Nissum Fjord.

Regulativet omfatter:

Hagelskær Grøft: 851 meter åbent vandløb, der alle er beliggende i Ikast kommune.

Vandløbets nærmere beliggenhed fremgår af plankort, bilag 2. Med hensyn til vandløbets begyndelses- og slutpunkter, henvises til nedenstående tabel der viser beliggenheden i System 34-koordinater.

Begyndelsespunkt:	X = 286523	Y = 192152 (Storåen)
Slutpunkt:	X = 286728	Y = 191336

15.2 Vandløbets skikkelse, dimensioner og vandføringsevne

Hagelskær Grøft er stationeret fra udløbet i Højris Å med begyndelsespunktet som station 0. Stationeringen svarer til afstanden fra begyndelsespunktet i m.

Kommunalbestyrelsen har besluttet, at vedligeholdelsen af Hagelskær Grøft skal ske på basis af vandløbets dynamiske skikkelse.

Det tilstræbes af hensyn til opfyldelse af vandløbets målsætning, at dette henligger i en tilstand med varierende bund- og dybdeforhold.

Derfor anses vandløbets skikkelse også for at være overholdt, såfremt vandføringsevnen er lige så god som i et vandløb med den anførte regulativmæssige skikkelse.

De nærmere bestemmelser vedrørende oprensningens og grødeskæringens udførelse er angivet i regulativets afsnit 21.

Vandløbets dimensioner fremgår af nedenstående skema. De anførte dimensioner gælder kun for den grødefrie periode.

Hagelskær Grøft

Afstand fra nedre ende m	Vandløbets bundkote cm	Bund- bredde cm	Fald o/oo	Anlæg	Anmærkning
0	5700	x	x	x	Udløb i Højris Å
			1.9		
439	5782		x		
		60	163.3	1.0	Styrt
448	5929		x		
			2.1		
851	6015	x	x	x	

De anførte koter er tilknyttet Dansk Normal Nul ved GI-fixpunkter og lokale fixpunkter med følgende numre og koordinater:

Smedegård Grøft:

Nr.	X	Y	Z
119-08-1226	286799.070	192136.079	59.370
119-08-9195			64.38

15.3 Bygværker

15.3.1 Broer og overkørsler

Over vandløbet fører følgende broer og overkørsler.

Hagelskær Grøft

Beliggenhed (stationering) m	Beskrivelse	Dimensioner for vandslug, rørdiameter cm	Målt bundkote cm	Ejerforhold
0	Rørbro	Ø 60	5709	Privat
9		Ø 60	5694	
363	Rørbro	Ø 100	5712	Privat
382		Ø 100	5733	
540	Rørbro	Ø 90	5927	Kommunal
556		Ø 90	5918	Hagelskærvej

15.3.2 Placering af åbne tilløb samt dræn- og spildevandsudløb

Synlige udløb på opmålingstidspunktet.

Hagelskær Grøft

Beliggenhed (stationering)	Vandløbsside	Rørdimension	Bundkote	Bemærkning
m		cm	cm	
491	højre	Ø 10	5955	rørtilløb
539	højre	Ø 40	5940	rørtilløb
556	venstre	Ø 11	5950	rørtilløb
567	venstre	Ø 20	5956	rørtilløb
878	højre	Ø 20	6016	rørtilløb
833	venstre		6131	rørtilløb

15.4 Konsekvensbeskrivelse

Det tidligere regulativ fra februar 1939 indeholder ingen DNN bundkoter, og nærværende regulativbundkoter er derfor fastlagt efter de faktiske forhold bestemt ved opmålingen oktober 1993. Bundbredden er identisk med angivelserne i det tidligere regulativ, mens skråningsanlægget er ændret fra 1,33 til 1,0.

Det usædvanlige forløb omkring rørbroen i st. 363 - 382 m med dybe vandlommer og høj vandløbsbund før og efter rørbroen, er efter landinspektørens opfattelse korrekt og betyder, at vandet sprøjter op af røret lige efter broen. Årsagen til de store aflejringer før og efter røret kendes ikke.

De afvandingsmæssige forhold, bestemt ved nærværende regulativ, vil forbedres sammenlignet med de nuværende forhold, bestemt ved opmålingen på strækningen omkring ovennævnte rørbrø. De afvandingsmæssige forhold på den øvrige strækning vil ikke blive forringet i forhold til den nuværende, bestemt ved de faktiske forhold (opmålingen).

21.0 VEDLIGEHOJDELSE

21.0.1 Generelt

1. Vandløbene foranstaltes vedligeholdt af Ikast kommune, som afgør, om vedligeholdelsen skal udføres i entreprise eller ved egen foranstaltning.
2. Vandløbene har i henhold til Ringkjøbing amtskommunens "Regionplan 1993" følgende målsætninger:

Vandløbsmålsætninger:

Vandløbsnavn	Målsætning	Bemærkning
Hagelskær Grøft: Højris Å - udspring	B ₃	Karpefiskevand

3. Vandløbsmyndigheden har med udgangspunkt i nærværende regulativs redegørelse (bilag 0) besluttet, at vedligeholdelsen af de enkelte vandløbsstrækninger skal udføres således, at vandløbets fysiske tilstand er i overensstemmelse med de krav, målsætningen stiller hertil.

For strækninger uden målsætning gælder som udgangspunkt, at målsætningen for den nedenforliggende vandløbsstrækning er gældende.

4. Vedligeholdelse af bygværker, stryg og skråningssikringer:

Bygværker, såsom styrt, stryg og skråningssikringer mv., der er udført af hensyn til vandløbene, vedligeholdes som dele af vandløbene.

Udbedring af bygværker, stryg og skråningssikringer foretages fortrinsvis i perioden marts-april eller september-oktober.

Vedligeholdelse af øvrige bygværker - broer, stemmeværker, overkørsler, vandingsanlæg, fisketrapper mv. - påhviler de respektive ejere eller brugere. Ved uforsvarlig vedligeholdelse kan bygværkerne fjernes eller istandsættes på kommunalbestyrelsens foranstaltning på ejerens bekostning.

5. Bredvegetation:

Bredvegetationen må kun skæres, hvor vandløbsmyndigheden finder, at der er behov for skæring af hensyn til de afvandingsmæssige interesser eller hensynet til brinkernes stabilitet.

Skæring af bredvegetation bør som hovedregel udføres om efteråret.

6. Fordeling af vedligeholdelsesudgifterne:

Vedligeholdelsen af vandløbsstrækningerne omfattet af "Regulativ for Storåens tilløb nedstrøms Højris Bro", påhviler alene Ikast kommune med mindre andet er beskrevet under det enkelte vandløb i "Særlige bestemmelser"

7. Fordeling af ulemper som lodsejere eller brugere skal tåle:

Ved tilrettelæggelsen af vedligeholdelsesarbejdet skal ulemper, som ejere og brugere skal tåle, søges fordelt på begge sider af vandløbet. Den afskårne grøde og kantvegetation skal optages fra vandløbet.

På strækninger, hvor det ikke er muligt at opsamle grøden, efterhånden som den afskæres, kan man lade grøden drive frit med strømmen og opsamle den på hensigtsmæssige steder.

Såfremt man vælger at lade den afskårne grøde drive med strømmen til opsamling, skal grøden opsamles fra vandløbet ved den enkelte arbejdsdags afslutning. Den opsamlede grøde skal placeres således, at grødesaften ikke tilledes vandløbet. Grøden transporteres bort fra vandløbets nærhed, såvidt muligt efter et døgn og senest 2 døgn efter opsamling.

8. Klager vedrørende vandløbets vedligeholdelse:

Lodsejere eller andre med interesse i vandløbene, der måtte finde vedligeholdelsestilstanden eller specielle forhold vedrørende vandløbene utilfredsstillende, kan rette henvendelse herom til vandløbsmyndigheden.

21.14 Hagelskær Grøft

Grødeskæring:

Der foretages grødeskæring efter følgende skema:

Hagelskær Grøft Station (m)	Antal	Periode
0 - 851 (udspring)	1	1/7 - 1/11

Vandløbsmyndigheden kan derudover efter eget skøn ekstraordinært iværksætte grødeskæring, hvis der indtræder fare for betydelige skader på grund af kraftig grødevækst i vandløbet.

Grødeskæringen skal udføres, så grøden fjernes i vandløbets naturlige strømrønde. Strømrønden kan normalt genfindes, som den dybe del af vandløbets tværprofil, der slynger sig fra side til side ned gennem vandløbet. Den grøde, der vokser uden for strømrønden, sædvanligvis de samme steder, hvor vandløbet aflejrer banker, efterlades derimod.

Den grøde, der skæres, skal så vidt muligt skæres i bund.

Med baggrund i de opmålte tværprofiler skal strømrønden i de enkelte vandløb skæres i den bredde, som er angivet i nedenstående skema:

Hagelskær Grøft Station (m)	Strømrøndebredde m $\pm$ 10 %
0 - 851	0,4

Oprensning:

Oprensning af bundmateriale udføres i perioden 1. august - 1. november, når vandløbets profil nødvendiggør dette. Oprensningen iværksættes kun til vedligeholdelse af de fastsatte dimensioner, dvs at huller i vandløbsbunden eller brinken under de fastsatte dimensioner ikke må jævnes eller på anden måde fyldes i forbindelse med vedligeholdelsen.

Oprensning skal først iværksættes, når bunden ligger 10 cm over den regulativmæssige bund. Ved oprensningen graves ikke dybere end 20 cm under den regulativmæssige bund med en tilsvarende reduktion i bundbredden, svarende til det regulativmæssige anlæg.

På de vandløbsstrækninger, hvor den faktiske bundbredde overskrider den regulativmæssige, udføres oprensningen i en strømrønde efter samme princip som beskrevet under grødeskæringen. Det er her forudsat, at vandløbets geometriske skikkelse overholdes.

Ved oprensning fjernes sand- og mudderaflejringer, hvorimod oprensning af grus og sten så vidt muligt søges undgået. Hvor den nødvendige oprensning omfatter større mængder, eller bundforholdene nødvendiggør det, kan arbejdet udføres med maskine. Under oprensningen bør overhængende brinker såvidt muligt bevares.